

Zdravotní pojištění u absolventů středních a vysokých škol

5. 5. 2022, Zdroj: VZP

Absolventi škol by si měli ohlídat, kdy za ně stát přestává platit zdravotní pojištění.

V době maturit a státnic na vysokých školách je dobré si připomenout, jak dlouho stát za čerstvé absolventy platí pojistné na zdravotní pojištění – a kdy tato povinnost přechází na ně.

Bezstarostné prázdniny čekají z tohoto pohledu **absolventy středních škol**. Stát za ně hradí pojistné až do konce srpna. Důležité ovšem je, aby v době prázdnin **nevykonávali po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost** (případně neměli nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci). Student, který bude pokračovat bez přerušení v dalším studiu, je z pohledu zákona tzv. nezaopatřeným dítětem, a to i jako student VŠ (max. ale do věku 26 let). Nástup k dalšímu studiu ovšem musí své zdravotní pojišťovně oznámit a doložit (do 8 dnů).

U těch, kteří již zdárně prošli **školou vysokou** a úspěšně vykonali státní závěrečné zkoušky, je situace trochu jiná. Stát jim hradí zdravotní pojištění jeden měsíc následující po měsíci, kdy státní zkoušky skládali. Jinými slovy, kdo dělal státnice v květnu, ještě v červnu se nemusí o pojištění starat, opět za podmínky, že nevykonává po celý tento měsíc výdělečnou činnost (ani nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo na podporu při rekvalifikaci). Povinnost na něj přechází až od července.

Nezaopatřeným dítětem je student i po dobu od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se bezprostředně stane studentem téže, nebo jiné vysoké školy, nejdéle však po dobu tří kalendářních měsíců. Může se jednat například o období mezi bakalářským a magisterským studijním programem.

Třetí varianta se týká situace, kdy **student ukončil studium z jiného důvodu, tzn. předčasně**. Takový (bývalý) student musí nahlásit tuto změnu své zdravotní pojišťovně do 8 dnů od ukončení studia a počínaje následujícím měsícem už musí své zdravotní pojištění řešit dle jedné z popsaných životních situací (viz níže).

Oznamovací povinnost

Nezapomeňte, že vznik i zánik nároku na zařazení mezi státní pojištěnce (tzn. kdy za mne pojištění hradí stát) má pojištěnec povinnost **oznámit a doložit své zdravotní pojišťovně**. Lhůta pro splnění této oznamovací povinnosti je 8 dnů.

I v případě, kdy po střední škole pokračujete po prázdninách na vysokou, doporučujeme zkontrolovat, zda je vaše pojišťovna o této skutečnosti spravena, či nikoli. Některé školy své studenty automaticky nahlašují (není to však jejich povinnost). Jestli mezi ně patří i ta vaše, si můžete ověřit osobně na pobočce zdravotní pojišťovny.

Možnosti absolventa školy – životní situace

Nástup do zaměstnání

V případě nástupu do zaměstnání hradí pojistné na zdravotní pojištění absolvent v roli zaměstnance a jeho zaměstnavatel.

Podnikání jako OSVČ

Pokud začne podnikat, platí za sebe pojistné sám jako osoba samostatně výdělečně činná.

Nezaměstnaný

Pokud zatím nebyl při hledání zaměstnání úspěšný a přihlásí se na úřad práce jako uchazeč o zaměstnání, hradí za něj pojistné stát.

Pokud se na úřad práce nepřihlásí, musí si hradit pojistné sám jako tzv. osoba bez zdanitelných příjmů (OBZP).

Příklad č. 1 - Absolvent vysoké školy – nástup do zaměstnání v červenci

Nastoupíte-li do zaměstnání v průběhu měsíce července, kdy už za vás pojistné nehradí stát (jako za nezaopatřené dítě), bude za vás alespoň za část tohoto měsíce odvádět zdravotní pojištění zaměstnavatel. Tzn. , že za červenec nemusíte sám hradit pojistné jako osoba bez zdanitelných příjmů. Do této kategorie patří totiž pojištěnec jen v měsících, kdy za něj není plátcem pojistného po celý kalendářní měsíc stát, zaměstnavatel, a ani neplatí pojistné sám jako OSVČ.

Příklad č. 2 - Absolvent vysoké školy – nástup do zaměstnání v srpnu

Jestliže byste nastoupil do zaměstnání až v srpnu, byl by za vás v červenci plátcem pojistného stát, jen pokud byste byl evidován na úřadu práce (případně z jiného důvodu, kdy spadáte mezi státní pojištěnce). Jinak byste musel za červenec uhradit pojistné na zdravotní pojištění sám jako výše zmíněná osoba bez zdanitelných příjmů.